

Geleidebrief Kaderstellend

Naam voorstel BLD-035A	Statenvoorstel Kadernota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020		
	Commissie Economie	12 februari 2016	
Betreft vergadering	Provinciale Staten	11 maart 2016	
Te verzenden	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum	25 februari 2016		
Commissiegriffier	Annemieke Lobik	0118 – 63 18 88	am.lobik@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Jan-Leendert Verduijn	0118 - 63 13 08	jl.verduijn@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	B.J. de Reu		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Kadernota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020
Bevoegdheid	PS
Wat stellen GS voor?	In te stemmen met de Kadernota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 met inbegrip van de daarin genoemde voorkeursopties op de onderdelen Vrijwilligers, Stedelijke aantrekkelijkheid als motor, Ondersteuning bij verwerving middelen en Media.
Argumenten	Op grond van de visie in het coalitie-akkoord 'Krachten bundelen – perspectief voor Zeeland' en de uitgangspunten van de door PS op 13 februari 2015 vastgestelde startnotitie provinciaal cultuurbeleid 2017-2020, wordt de kadernota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 voorgelegd.
Doelen en effecten	<p>De algemene vertrekpunten voor het toekomstig provinciaal cultuurbeleid zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toekomstbestendige culturele infrastructuur die bijdraagt aan vestigingsklimaat, economische bestedingen, toeristische aantrekkingskracht en de leefbaarheid in Zeeland; • Samen met externe partners realiseren van het provinciaal cultuurbeleid; • Is bedoeld voor iedereen. Zeeuwse inwoners, de bezoekers en de mensen die zich willen vestigen met de speciale aandacht voor de relatie met Zeeuwse jongeren. <p>Daarbij worden de volgende kaders, met in enkele gevallen opties, voorgesteld. Dit betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet alles op het gebied van cultuur moet aanwezig zijn in Zeeland conform startnotitie; • Vrijwilligers: opties: <ul style="list-style-type: none"> - huidig beleid van jaarlijkse subsidiëring handhaven; - geen directe provinciale ondersteuning; • Rekenschap geven van de demografische ontwikkelingen; • Sterke culturele infrastructuur conform startnotitie;

	<ul style="list-style-type: none"> • Stedelijke aantrekkelijkheid als motor: opties <ul style="list-style-type: none"> - alleen richten op stedennetwerk Z4; - richten op alle gemeenten met continuering van regionale cultuurconvenanten; • Ondersteuning bij verwerving van middelen anders dan van overheden: opties <ul style="list-style-type: none"> - actieve opstelling; - geen provinciale taak • Rol provincie is conform startnotitie wisselend: soms initiërend, faciliterend en stimulerend; • Voor ontwikkeling en uitvoering cultuurbeleid kiezen voor terreinen waar sprake is van wederzijdse versterking. Uitgangspunt moet zijn dat er sprake moet zijn van twee beleidsterreinen; • Verantwoordelijkverdeling met gemeenten conform startnotitie; • Zeeuwse Ankers voortzetten en uitbreiden naar andere beleidsterreinen • Regionale nieuwsvoorziening: opties <ul style="list-style-type: none"> - stoppen met inspanningen regionale nieuwsvoorziening; - inspanning voortzetten voor het tot stand komen van breed Zeeuws mediaplatform
Controleren	De uitwerking van de kaders vindt plaats in de Nota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020
Uitvoering	In de kadernota wordt ingegaan op de: <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie van de cultuurnotaperiode 2013-2016; • Meest relevante beleidsontwikkelingen; • Uitgangspunten voor het provinciaal cultuurbeleid 2017-2020; • Bijdrage van het cultuurbeleid aan maatschappelijke opgaven en wordt ingezoomd op de deelterreinen van cultuur.
Kosten en dekking	Na vaststelling door PS van de kadernota wordt de Nota provinciaal cultuurbeleid 2017 -2020 inclusief de benodigde financiële middelen op 3 juni 2016 voorgelegd aan PS. Gelijk met de Voorjaarsnota waarin de Zero Based Budgetting is opgenomen.
Overige informatie	
Resultaat commissiebehandeling	Het statenvoorstel is gewijzigd door aanvulling van in het dictum met betrekking tot de voorgestelde keuzes van GS.

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort:

Bedrag: € 0,00

Gedeputeerde
belast met
behandeling: Ben de Reu

Vergadering PS: 11 maart 2016
Nr: BLD-035A

Agenda nr:
Vergadering GS: 26 januari 2016
Nr: 16000963

Onderwerp: Kadernota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020

VOORSTEL

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Cultuur is datgene wat mensen bindt en onderscheidt. Het creëert samenhang, diversiteit en dynamiek. Cultuur is een kernwaarde bij de bepaling en beleving van de Zeeuwse identiteit. Tegelijkertijd is de kracht van cultuur dat zij in belangrijke mate bijdraagt aan het vestigingsklimaat, de economische bestedingen, de toeristische aantrekkingskracht en de leefbaarheid van Zeeland.

In ons coalitieakkoord 'Krachten bundelen-perspectief voor Zeeland' geven wij in dit verband aan uit te gaan van de identiteit, kracht en kwaliteiten van onze provincie als sterk onderdeel van een dynamisch Vlaams-Nederlands Deltagebied. Dat wat ons anders maakt, is tegelijk ook onze kracht en onze leidraad richting een duurzame toekomst. Dat anders zijn zit in de combinatie van ligging, (eilanden)structuur, economie en cultuur en de mensen die er leven.

Bij de verdere ontwikkeling van Zeeland staat de mens centraal in zijn behoeften aan wonen, werken, persoonlijke ontwikkeling, ontspanning en sociaal contact. Daarbij koesteren we de Zeeuwse cultuur.

Die vormt altijd de context, waarbinnen we de verdere ontwikkeling vorm geven en waar Zeeland zijn kracht mede aan ontleent.

Op grond van deze visie en de uitgangspunten zoals opgenomen in de door uw Staten op 13 februari 2015 vastgestelde Startnotitie provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 zijn in de thans voorliggende Kadernota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 de kaders voor het provinciale cultuurbeleid 2017-2020 uitgewerkt. Nadrukkelijk wordt bij deze uitwerking ingezoomd op de samenwerking met partners en de bijdrage van cultuur aan de steeds wisselende maatschappelijke opgaven in onze provincie.

De als bijlage bij dit Statenvoorstel gevoegde Kadernota is tot stand gekomen door betrokkenheid van een Interne klankbordgroep bestaande uit medewerkers van de beleidsvelden Economie & Duurzaamheid, Natuur & Landschap, Mobiliteit, Vrijtijdseconomie en Ruimte.

Voor het eerst is nadrukkelijk ook gekozen voor het betrekken van een Externe klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers op persoonlijke titel van de volgende organisaties:

ZB I Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Stichting Landschapsbeheer Zeeland, University College Roosevelt, VVV Zeeland, NV Economische Impuls Zeeland, Wetenschappelijke Raad Zeeland, Gemeente Middelburg en Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland.

Verder is overleg gevoerd met de Zeeuwse gemeenten en met de grotere organisaties op het terrein van de kunsten.

In samenwerking met interne en externe partners realiseren van een toekomstbestendige culturele infrastructuur die toegankelijk is voor een breed publiek en dienstbaar aan het vestigingsklimaat, de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht van Zeeland.

Waarom kunnen we zien of alles bereikt is?

Op grond van de doelstellingen in de nog op te stellen nota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 in deze periode via monitoring en waar nodig via bijstelling van beleidsuitvoering te sturen op de beoogde resultaten.

Wat doen we daarvoor?

In overleg en afstemming met partijen in de ons omringende omgeving uitvoering geven aan het provinciaal cultuurbeleid 2017-2020.

Wat mag het kosten?

Na vaststelling door uw Staten van de Kadernota werken wij deze uit in de Nota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 inclusief de hierbij in onze ogen benodigde financiële middelen. Dit tegen de achtergrond van de Zero Based Budgetting. Beide voorstellen willen wij aan u voorleggen in uw vergadering van 3 juni 2016.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 26 januari 2016, nr. 16000963;

besluiten:

In te stemmen met de Kadernota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 met inbegrip van de daarin genoemde voorkeursopties op de onderdelen Vrijwilligers, Stedelijke aantrekkelijkheid als motor, Ondersteuning bij verwerving middelen en Media.

Kadernota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020

Uit Zeeuwse Ankers, naar een Culturele Biografie van Zeeland, SCEZ 2013:

Zeeland kent vele gezichten, waarvan de meeste zich afspelen op de grens van zee en land. Inwoners en toeristen van Zeeland roemen de zon en het strand, de rust en de ruimte, de culturele evenementen en culinaire specialiteiten, het erfgoed en het landschap. Voor bedrijven zijn de havens en de verschillende kanalen aantrekkelijk. Zee en land: ze bepalen al eeuwen lang hoe mensen hier wonen, waarom bedrijven zich er vestigen en waarom toeristen er graag verblijven.

1. Inleiding

Cultuur is datgene wat mensen bindt en onderscheidt. Het creëert samenhang, diversiteit en dynamiek. Cultuur is een kernwaarde bij de bepaling en beleving van de Zeeuwse identiteit. Tegelijkertijd is de kracht van cultuur dat zij in belangrijke mate bijdraagt aan het vestigingsklimaat, de economische bestedingen, de toeristische aantrekkingskracht en de leefbaarheid van Zeeland.

In ons coalitieakkoord 'Krachten bundelen-perspectief voor Zeeland' geven wij aan uit te gaan van de identiteit, kracht en kwaliteiten van onze provincie als sterk onderdeel van een dynamisch Vlaams-Nederlands Deltagebied. Dat wat ons anders maakt, is tegelijk ook onze kracht en onze leidraad richting een duurzame toekomst. Dat anders zijn zit in de combinatie van ligging, (eilanden)structuur, economie en cultuur en de mensen die er leven.

Bij de verdere ontwikkeling van Zeeland staat de mens centraal in zijn behoeften aan wonen, werken, persoonlijke ontwikkeling, ontspanning en sociaal contact. Daarbij koesteren we de Zeeuwse cultuur. Die vormt altijd de context waarbinnen we de verdere ontwikkeling vorm geven en waaraan Zeeland mede zijn kracht ontleent. Vanuit deze visie draagt cultuur zoveel mogelijk bij aan de steeds wisselende maatschappelijke opgaven in onze provincie.

Bij ons provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 gaan wij uit van een samenhangend geheel dat wij de Zeeuwse culturele infrastructuur noemen. Wij verstaan hieronder het geheel aan voorzieningen, activiteiten, monumenten, cultuurhistorische elementen in het landschap en organisaties die samen het Zeeuws cultureel aanbod verzorgen/vormen en voor een zo breed mogelijk publiek toegankelijk is. Wij volgen bij het formuleren van de kaders in voor het toekomstig cultuurbeleid de vier uitgangspunten uit de door Provinciale Staten vastgestelde Startnotitie provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 (verder te noemen Startnotitie). Deze zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

Bij '*Omgevingsbewust*' (zie 4.2) en '*Verantwoordelijkheid, rol en aanpak*' (4.3) gaat het om onze rol ten opzichte van partijen in de ons omringende omgeving en de daaruit voortkomende keuzes.

Bij '*Investeren in samenhang en (financiële) samenwerking*' (4.4) gaat het om het structureel investeren in een onderscheidende culturele infrastructuur, waardoor het vestigingsklimaat, de toeristische aantrekkingskracht, de leefbaarheid en het imago van Zeeland worden bevorderd c.q. positief worden beïnvloed. Dit in afstemming en samenwerking met de Zeeuwse gemeenten, de (culturele) organisaties, het bedrijfsleven en het Zeeuwse onderwijs.

Het vierde uitgangspunt betreft de inhoudelijke rode draad: '*Zeeuwse Ankers, Culturele biografie van Zeeland*' (4.5). Hierin wordt de informatie uit verleden en heden van een plek, een persoon, een voorwerp, een gebouw of een document in samenhang gebracht. De mate waarin inwoners hun eigen geschiedenis en identiteit ervaren bepaalt voor een groot deel hun binding met onze provincie. Zeeuwse Ankers verhoogt de 'leesbaarheid' en 'leefbaarheid' van Zeeland voor de inwoners en de aantrekkelijkheid van de provincie voor toeristen.

Deze Kadernota is tot stand gekomen door de input van team Samenleving van de afdeling Mobiliteit en Samenleving en door betrokkenheid van een Interne klankbordgroep bestaande uit medewerkers van de beleidsvelden Economie & Duurzaamheid, Natuur & Landschap, Mobiliteit, Vrijtijdseconomie en Ruimte.

Voor het eerst is nadrukkelijk gekozen voor het betrekken van een Externe klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers op persoonlijke titel van de volgende organisaties:

ZB I Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Stichting Landschapsbeheer Zeeland, University College Roosevelt, VVV Zeeland, NV Economische Impuls Zeeland, Wetenschappelijke Raad Zeeland, Gemeente Middelburg en Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland. De leden van de klankbordgroep zijn uiteraard niet gebonden aan de tekst van deze nota.

Verder is overleg gevoerd met de Zeeuwse gemeenten en met de grotere organisaties op het terrein van de kunsten.

Deze Kadernota zal na vaststelling door Provinciale Staten worden uitgewerkt in de Nota provinciaal cultuurbeleid 2017-2020. Op basis van die nota zullen jaarlijks uitvoeringsprogramma's worden opgesteld, die ook jaarlijks worden geëvalueerd.

2. Evaluatie cultuurnotaperiode 2013-2016

In de Nota provinciaal cultuurbeleid 2013-2016 is aangegeven dat cultuur een kerntaak is van de Provincie. Als middel schept cultuur economisch gezien werkgelegenheid, levert cultuur een belangrijke bijdrage aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat en versterkt cultuur het toeristisch aanbod en de promotie van Zeeland. Verder levert cultuur een belangrijke bijdrage aan leefbaarheid doordat zij samenhang binnen en deelname aan de samenleving stimuleert. De intrinsieke waarde van cultuur is bovendien van belang voor de persoonlijke ontwikkeling van mensen en hun - Zeeuwse - identiteit en daarmee voor de Zeeuwse samenleving als geheel.

Bij ons cultuurbeleid in deze periode hebben wij prioriteit gegeven aan het cultureel erfgoed, de grote festivals en cultuureducatie. Ons cultureel erfgoed vormt in zijn geheel de basis van wat Zeeland uniek en aantrekkelijk maakt. Het vertelt in landschapsvormen, archeologische vondsten, monumenten en (volks)verhalen het verhaal van Zeeland. De grote festivals gebruiken Zeeland als decor en inspiratiebron en dragen daardoor op eigen wijze uit hoe belangrijk Zeeland als locatie voor hun festival is. Zij trekken niet alleen veel (tijdelijke) bezoekers, maar fungeren tegelijkertijd als uithangbord van onze Zeeuwse identiteit.

De focus op cultuureducatie in deze periode past bij de opvatting van Rijk, Provincie en gemeenten dat culturele ontwikkeling een kerncompetentie is omdat het van wezenlijk belang is voor begrip van en grip op de samenleving. De Provincie heeft daarom extra aandacht gegeven aan cultuureducatie, omdat het past binnen ons geïntegreerd beleid voor jongerenparticipatie en het belang dat jongeren actief kunnen blijven of gaan deelnemen aan de Zeeuwse samenleving.

Onze prioriteiten in deze periode hebben zich verder gericht op de samenwerking met gemeenten om samen met hen via het lokale en regionale niveau een fundament te leggen voor een culturele basisinfrastructuur in Zeeland.

Naast voornoemde prioriteiten hebben wij ook gevolg gegeven aan onze wettelijke taken op het gebied van bibliotheekwerk en media.

Verder was er het gegeven dat er in de voorbije periode minder provinciale middelen beschikbaar waren in vergelijking met de provinciale cultuurperiode 2009-2012 waardoor samenwerking meer dan voorheen noodzakelijk was om onze doelen te bereiken.

Het verschil in middelen tussen 2012 en 2016 bedraagt -/- € 3,7 miljoen (zie verder hoofdstuk 6 Financiën).

Ontwikkelingen en resultaten

Hierna geven wij op hoofdlijnen de resultaten en ontwikkelingen uit de cultuurperiode 2013-2016 aan. Voor een beschrijving op detailniveau verwijzen wij naar de reeds gepubliceerde evaluaties uitvoeringsprogramma's cultuur 2013, 2014 en 2015.

Cultureel Erfgoed

In de beleidsperiode 2013-2016 is in onze opdracht door de SCEZ gestart met het vorm en inhoud geven van Zeeuwse Ankers, de culturele biografie van Zeeland. Inmiddels is er een digitaal platform en is bij de Oesterputten van Yerseke de eerste fysieke ankerplaats gerealiseerd. Halverwege 2015 is er een kerngroep gevormd waarin naast de Provincie de meest direct betrokken organisaties uit zowel de erfgoedsector, de toeristische sector als de natuursector zitting hebben. Sinds januari 2016 is er eenmaal per jaar bestuurlijk overleg tussen de samenwerkende organisaties.

Net zoals bij ander vastgoed is ook bij monumenten leegstand aan de orde waardoor aandacht voor herbestemming groeit. Het project "Kerk, Krimp en Kans" ging over herbestemming specifiek gericht op kerken in West-Zeeuws-Vlaanderen. Het project heeft onder meer twee concrete business cases opgeleverd, één voor herbestemming en één voor nevenbestemming.

Sinds 2012 wordt jaarlijks, op basis van bestuurlijke afspraken tussen IPO en OCW, een rijksbijdrage van € 1,3 (ex index) ontvangen voor de restauratie van rijksmonumenten in Zeeland. In nauwe samenwerking met de Zeeuwse gemeenten is in de periode 2013-2016 aan 19 rijksmonumenten een subsidie verstrekt van in totaal € 6,6 miljoen.

In het "Jaar van de bodem" (2014) is een documentaire verschenen over de Zeeuwse aardkunde. Deze is vertoond tijdens Film by the Sea 2014 en in 2015 in gedeelten op Omroep Zeeland. Verder is de Yerseke Moer aangewezen als aardkundig monument.

In 2015 en 2016 wordt de Provinciale Onderzoeksagenda Archeologie Zeeland (POAZ) geëvalueerd. Vanuit de POAZ is onder meer de visualisatie van het archeologisch onderzoek naar Romeïns Aardenburg mogelijk gemaakt. Met de komst van de nieuwe Erfgoedwet, medio 2016, worden er nieuwe regels gesteld aan de opgravingsbevoegdheid en certificering van met name de archeologische medewerkers van de SCEZ.

Kunsten

In de afgelopen periode zijn zowel professionele organisaties als amateurkunstorganisaties meerjarig ondersteund en zijn subsidies verleend aan diverse activiteiten. Bij de amateurkunst via de regioarrangementen met de gemeenten.

Om daadwerkelijke de infrastructuur te versterken is meer nodig dan het subsidiëren van aanbod. De organisaties zouden meer slagkracht moeten hebben in o.a. personele bezetting en financiële continuïteit. Aspecten als promotie, publiciteit, marketing en sponsoring kunnen vaak nog worden verbeterd. Professionalisering en inzetten op meer samenwerking, afstemming en waar mogelijk schaalvergroting zagen wij voor de afgelopen periode als belangrijke invalshoeken voor de versterking van de basisinfrastructuur.

De inzet op intensievere samenwerking op het gebied van beeldende kunsten en op het gebied van de serieuze muziek is niet gelukt. Wel is bij de serieuze muziek de subsidie per 2016 ca. 15% teruggebracht als een eerste stap in vermindering van de overprogrammering op dat gebied. Tegelijk is het samengaan van Schelde Jazz en Internationaal Jazzfestival Middelburg in een gezamenlijk festival Zeeland Jazz een positieve ontwikkeling.

Positief is ook de samenwerking met de VVV-Zeeland die de grotere festivals heeft uitgelicht (en dat opnieuw gaat doen) in één van de landelijke VVV-campagnes. Daarnaast is gewerkt aan een beter onderscheid tussen beeldbepalende evenementen en de breedte van het aanbod op de VVV website. CBK en VVV hebben samengewerkt op het gebied van vormgeving en productontwikkeling en daarnaast in Zierikzee (kunst op verdiepingen in de Dikke Toren).

De festivals die in het coalitieakkoord waren opgenomen vanwege hun culturele, promotionele, toeristische en economische belang, hebben over het algemeen een goede periode achter de rug met een groeiend aantal bezoekers. Dit ondanks een terugloop in middelen door bezuinigingen bij gemeenten en fondsen, een pas op de plaats bij de Provincie en een toenemende concurrentie bij het vinden van sponsors in de regio. Nieuwe ontwikkelingen, zoals de recente aankondiging van de publiek-private samenwerking van Film by the Sea en Cinecity, worden met belangstelling gevolgd.

Inmiddels zijn er stappen gezet met een onderzoeksmethode die onderlinge vergelijkbare gegevens moet opleveren en zo meer inzicht geeft in de toegedichte waarden.

Bij de amateurkunsten zijn de trajecten over het algemeen naar verwachting verlopen. De animo voor activiteiten als de Kunstbende, FilmstarZ en de popcompetities blijft onverminderd heel behoorlijk. Bij de popmuziek is het oppassen voor overaanbod. Met name bij de regionale competities zijn nieuwe elementen zoals coaching toegevoegd waardoor er meer overlap met de provinciale projecten ontstond. De Kunstbende heeft zich ontwikkeld tot een jaarrond traject met naast de voorronde ook een wervingsfase met activiteiten gevolgd door een productietraject voor de winnaars. Het filmtraject is aan het groeien met nieuwe activiteiten voorafgaand aan en na afloop van Filmstarz. Dit dankzij een ruime verdubbeling van de provinciale subsidie die organisator CAVAK wist te verkrijgen uit landelijke middelen. Grote uitdagingen hier zijn het opvangen van het wegvallen van de extra middelen en aansluiting vinden bij de andere ontwikkelingen die gaande zijn op het gebied van film in Zeeland.

Cultuureducatie

In de periode 2013-2016 is het cultuureducatiebeleid uit de vorige periode voortgezet. De inzet op verdere structurering van de samenwerking en het stimuleren van een doorgaande leerlijn heeft aantoonbaar rendement opgeleverd en past tevens bij onze ambitie om de culturele basisinfrastructuur te verduurzamen. Bovendien sluit het cultuureducatiebeleid aan bij het geïntegreerd beleid voor jongerenparticipatie dat wij voorstaan.

In het primair onderwijs (4-12 jarigen) hebben wij ingezet op het vergroten van de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen en de verankering van die samenwerking in netwerken. Wij hebben hiertoe samen met gemeenten en culturele instellingen deelgenomen aan de matchingsregeling met het Rijk, 'Cultuureducatie met Kwaliteit, 2013-2016'.

Ons cultuureducatiebeleid voor de doelgroep voortgezet, middelbaar en hoger onderwijs heeft zich niet alleen gericht op binnenschoolse, maar ook op buitenschoolse activiteiten. Daarmee is tevens de relatie met amateurkunst, talentontwikkeling en jongerenparticipatie gelegd. De door ons in de afgelopen periode ondersteunde HZ-Cult is hiervan een goed voorbeeld: leerlingen en studenten van het voortgezet

en hoger onderwijs (incl. University College Roosevelt) maken buiten schooltijd gebruik van een voor hen geselecteerd actief en receptief aanbod van culturele activiteiten.

Samenwerking gemeenten

De samenhang en afstemming met het gemeentelijke cultuurbeleid is in de cultuurperiode 2009-2012 in gang gezet via de regionale kunstarrangementen. In de periode 2013-2016 is deze gezamenlijke ambitie verder geïntensiveerd en zijn de kunstarrangementen uitgebreid tot meerjarige cultuur-brede afspraken op de terreinen bibliotheekwerk, cultuureducatie en cultureel erfgoed. De gemeenten hebben meermalen aangegeven met deze arrangementen verder te willen.

Bibliotheekwerk

De bibliotheekfunctie wordt na fusie van de Zeeuwse Bibliotheek en Scoop vanaf 1 oktober 2015 uitgevoerd binnen ZB I Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, kortweg ZB. Dit betreft één van de hoofd-functies van de ZB naast Onderzoek en Cultuureducatie. De wettelijke taken op dit beleidsonderdeel zijn sinds 1 januari 2015 vastgelegd in de Wet stelsel openbaar bibliotheekwerk (Wsob). Voor provincies houdt deze taak in om de openbare bibliotheekfunctie zodanig te ondersteunen dat alle basisbibliothe-ken beschikken over alle informatie binnen het (in dit geval Zeeuwse) bibliotheeknetwerk. Via een opdracht aan de ZB geeft de Provincie gevolg aan deze wettelijke taak.

Over de in de nieuwe wet aangegeven verantwoordelijkheden van betrokken overheden (Rijk, provinci-es en gemeenten) en ondersteunings- en uitvoeringsorganisaties (serviceorganisaties en basisbiblio-theken) heeft in de afgelopen periode het nodige overleg plaatsgevonden met alle betrokkenen. De wet biedt namelijk de nodige ruimte tot interpretatie van verantwoordelijkheden van betrokkenen. Meer dui-delijkheid over rolverdeling en verantwoordelijkheden is voor alle betrokkenen en dus ook voor de pro-vincie noodzakelijk om goed gevolg te kunnen geven aan de wettelijke taak.

Media

Het Rijk heeft door recentralisatie sinds 2014 de verantwoordelijkheid voor de regionale omroepen over-genomen. Gelet op een nieuwe en meer gecentraliseerde infrastructuur en aansturing van de regionale omroepen kan dit voor de regionale nieuwsvoorziening in Zeeland (en andere provincies) consequenties hebben. Door het Rijk wordt beoogd per provincie alleen nog te voorzien in een regionale redactie en de bestuurlijke aansturing hiervan via vijf landelijke clusters (voor Zeeland het bestuurlijke cluster Zuid: Limburg, Noord-Brabant en Zeeland) te laten plaatsvinden. In IPO-verband heeft ons college richting het Rijk gelet op de aankomende wijziging van de Mediawet zich in de afgelopen periode sterk gemaakt om zorg te dragen voor een goede regionale nieuwsvoorziening in en voor Zeeland. Samenhangend hiermee is in de afgelopen periode meerdere malen door ons college overleg gevoerd met Omroep Zeeland en de PZC. Bij deze inspanningen is steeds naar voren gebracht dat een regionale nieuws-voorziening in Zeeland betekent dat er sprake moet zijn van interactieve samenwerking tussen het Zeeuwse publiek en de Zeeuwse private en publiek instellingen. Het (Zeeuwse) nieuws, de achtergron-den daarbij en het debat hierover zijn en blijven het uitgangspunt voor ons college.

Sinds 1 januari 2013 is in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland het Documen-tairefonds Zeeland ingesteld. Hierin participeren o.a. Omroep Zeeland en Film by the Sea als platform voor eerste vertoning. Het eerder in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland inge-stelde Publicatiefonds Zeeland is in de huidige cultuurperiode voortgezet.

Via het Documentairefonds zijn in de afgelopen periode de nodige bijzondere Zeeuwse documentaires tot stand gekomen zoals in 2013 'Met Pesach eten we matzes' van Rebecca van Wittene en in 2016 'Zeeuws Licht' over Piet Mondriaan. Via het Publicatiefonds zijn bijzondere Zeeuwse publicaties gerea-liseerd zoals 'De oude kaarten van Zeeland' door Aad de Klerk en 'Zeeland 40-45' van Veronica Frenks). Zowel het Documentaire- als het Publicatiefonds Zeeland hebben bijgedragen aan het 'Zeeland op de kaart zetten' en verdienen in dit opzicht voortzetting in de nieuwe provinciale cultuurperiode.

Krachten gebundeld

Tijdens de afgelopen cultuurperiode is er steeds vaker samenwerking geweest tussen de cultuursector en andere - voor onze samenleving belangrijke - aandachtsgebieden, zoals leefbaarheid, zorg, toe-risme en onderwijs. Verbindingen waarin de cultuursector zich vanuit eigen visie en creativiteit inzet om nieuwe oplossingen, andere vormen van communicatie en nieuwe vormen van samenwerking te ont-wikkelen. Denk hierbij aan activiteiten die in het teken staan van de Vier Vrijheden (Four Freedoms door het jaar heen), zoals het Bevrijdingsfestival Zeeland, een tentoonstelling en debat over de vervolging van Roma en Sinti in de Tweede Wereldoorlog en een literaire scholentocht.

Daarnaast is ook meer aandacht gekomen voor de sociale en economische waarde van evenementen. Zo heeft Concert at Sea een onderzoek laten uitvoeren naar haar maatschappelijke waarde in 2012. Deze was toen € 3,5 miljoen en kan uiteindelijk oplopen tot € 67 miljoen over een langere periode. De media exposure tijdens de week waarin het festival plaatsvond vertegenwoordigde een waarde van € 1,8 miljoen.

Samenwerking was en is er ook tussen Film by the Sea en de Koninklijke Bibliotheek, tussen Productiehuis Zeelandia en City of Dance en tussen het Watersnoodmuseum en Zeeuws Museum met Concert at Sea.

In de afgelopen periode is niet alleen de samenwerking met de gemeenten uitgebreid, maar ook met andere sectoren zoals toerisme, ruimte en natuur en landschap. Een tendens die wij door willen zetten.

3. Maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven

Cultuurbeleid staat niet op zich. Het is een beleidsveld dat vele andere onderwerpen raakt. Daarom is het belangrijk om bij actuele beleidsontwikkelingen en trends aan te sluiten, breder dan alleen cultuur. Hierna een korte samenvatting van de meest relevante beleidsontwikkelingen.

IPO Kompas 2020

In het IPO Kompas 2020 is afgesproken dat provincies uitgaan van maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven. De zeven kerntaken uit 'Profiel Provincies' blijven van kracht. Hier valt ook de culturele infrastructuur en monumentenzorg onder. Het kompas ziet drie maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van cultuur:

- Bij toenemende internationalisering leeft de behoefte aan regionale culturele identiteit op.
- De culturele voorzieningen en een aantrekkelijke fysieke omgeving zijn meer en meer een belangrijke vestigingsfactor en van economische betekenis.
- Cultuur draagt bij aan gelijke (ontwikkel)kansen voor iedereen.

Hieruit volgen vier opgaven voor de Provincie.

- Provincies dragen samen met medeoverheden en betrokken maatschappelijke partijen zorg voor de culturele infrastructuur.
- Provincies zetten zich in voor behoud en ontwikkeling van materieel en immaterieel cultureel erfgoed van de regio en stellen dit veilig voor toekomstige generaties.
- Het stimuleren van culturele identiteit vraagt een actief Provinciaal beleid.
- Provincies nemen door decentralisatie de verantwoordelijkheid voor restauratie en herbestemming van monumenten over van het Rijk en geven dat vorm in samenhang met andere ruimtelijke opgaven. Ook de instandhouding van monumenten past binnen deze ambitie.

Het IPO Kompas 2020 bevestigt dat integraal naar het cultuurbeleid moet worden gekeken.

Zeeland 2040

In het jaar 2040 is Zeeland een florerende netwerksamenleving met een hoge kwaliteit van leven. Er is een samenwerking tussen kernen, gemeenten of steden op het gebied van voorzieningen, culturele activiteiten, woonmilieus, landschap, toerisme en recreatie. Deze samenwerking is gericht op het gezamenlijke belang: een actieve, gezonde en open samenleving, gebaseerd op de eigen kracht en trots. De route naar Zeeland 2040 wordt geschetst in vier hoofdthema's: kwaliteit van leven, open Zeeland, sociale innovatie en economische kansen. 'Kwaliteit van leven' is het doel van Zeeland 2040, 'open Zeeland' de voorwaarde om het doel te bereiken, 'sociale innovatie' gaat over de veranderende behoeften van de samenleving en 'economische kansen' gaan over het benutten van mogelijkheden die onverwachte ontwikkelingen bieden.

De visie wil inspireren, activeren, agenderen en uitnodigen om gezamenlijk antwoorden te geven op de uitdagingen die voor ons liggen. Wij vinden dat cultuur hier een belangrijke bijdrage aan moet leveren.

Cultuurbeleid OCW

In 'Ruimte voor cultuur' formuleert minister Bussemaker de uitgangspunten voor het cultuurbeleid voor de periode 2017-2020. Het beleid van de minister richt zich op de thema's cultuureducatie, talentontwikkeling, de maatschappelijke waarde van cultuur, digitalisering en internationaal cultuurbeleid.

Kwaliteit, innovatie en profilering, en samenwerking zijn de speerpunten van het beleid van de overheid voor de periode 2017-2020. Instellingen moeten de ruimte krijgen om te innoveren, experimenteren, nieuw publiek aan te trekken en vooral samenwerking te zoeken binnen en buiten de cultuursector. 'Cultuur heeft een eigen waarde die niet enkel is te vatten in termen van sociale en economische effecten, of verbinding met andere beleidsterreinen. Uit de intrinsieke waarde van cultuur vloeien belangrijke maatschappelijke en economische waarden voort', schrijft de minister in haar uitgangspuntenbrief.

Verder geeft de minister aan de relatie tussen cultuur en de stedelijke (economische) ontwikkeling te zien als motor voor de ontwikkeling van de gehele regio en het kunnen voorzien in maatschappelijke behoeften.

Wij onderschrijven deze uitgangspunten van de minister. Wij zullen daarom bij het verder vorm en inhoud geven van ons provinciaal cultuurbeleid in de komende periode dit zoveel mogelijk doen in overeenstemming met het beleid van OCW.

'Slimme kracht van Zeeland'

De Wetenschappelijke Raad Zeeland (WRZ) heeft in haar rapport 'De slimme kracht van Zeeland' een uiteenzetting gedaan over de determinanten van de Zeeuwse regionale ontwikkeling. De ontwikkeling loopt volgens de WRZ langs drie lijnen:

1. Een sterk imago van Zeeland.
Aansluitend bij Zeeland 2040, wordt gesteld dat Zeeland voor een goede kwaliteit van leven staat. Dit imago is verbonden aan scherpe en intellectuele creativiteit. Hierbij is een goede kennis- en culturele positie nodig naast thema's die bepalend zijn voor de Zeeuwse identiteit.
2. Een sterke positie van Zeeland.
De positie van Zeeland in het Deltagebied betekent dat zij zich een goede netwerkpositie moet toe-eigenen. Hiervoor is een goede samenwerking met ondernemers, overheden en kennispartners nodig.
3. Een goed werkende Zeeuwse samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemingen (triple helix).
Om zowel het imago als de positie van Zeeland te versterken moet er een productief werkende samenwerking tussen deze partijen worden ontwikkeld. De Zeeuwse identiteit en positie uitbouwen vereist een kennisklimaat dat stimuleert.

De bijdrage die cultuur aan de voorgestelde samenwerking kan leveren vinden wij vanzelfsprekend.

Vitale regio

Er is toenemende maatschappelijke aandacht voor gezondheid en vitaliteit zowel binnen als buiten Zeeland. De GGD Zeeland heeft het initiatief genomen voor de 'Vitale Revolutie'. Het uitgangspunt van deze 'beweging' is om via een krachtige samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers/bedrijfsleven, aangevuld met maatschappelijke organisaties, van Zeeland een regio te maken die zich qua wonen, werken en leven sterk onderscheidt op gezondheid en vitaliteit van de inwoners. Immers gezonde mensen zijn zelfredzamer, productiever, participeren meer en zijn gelukkiger. Allemaal eigenschappen die belangrijk zijn voor Zeeland zowel in maatschappelijk als in economisch opzicht.

De ambitie is dat we van Zeeland een vitale provincie maken. Wij hebben deze integrale opgave voor een vitale regio ook opgenomen in ons coalitieakkoord.

Creatieve Economie

De creatieve industrie behoort tot de negen topsectoren in Nederland (Bron: CBS). Omdat het feitelijk gaat om het inzetten van creativiteit bij economische en maatschappelijke activiteiten en opgaven spreken we ook wel van Creatieve Economie.

Creatieve economie is een verzamelnaam voor de beroepen en bedrijfstypen gericht op de exploitatie van kunstzinnigheid en intellectueel eigendom. Het Rijk gebruikt bij het monitoren van de Topsectoren de volgende indeling:

- Kunst
- Cultureel Erfgoed
- Media en entertainment
- Creatieve zakelijke dienstverlening.

De Raad voor Cultuur en de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie hebben in maart 2015 aan de minister en staatssecretaris van OCW en de minister van EZ het advies 'De waarde van creativiteit' uitgebracht. Gepleit wordt voor een betere afstemming tussen de relevante instrumenten van innovatie-, wetenschaps- en cultuurbeleid, zodat ruimte wordt geboden aan de culturele, economische en maatschappelijke waarde van creativiteit - binnen en buiten de creatieve economie.

De minister van OCW heeft dat advies in 'Ruimte voor cultuur, Uitgangspunten cultuurbeleid 2017-2020' overgenomen.

Verder is in oktober 2015 bekend geworden dat de Rijksoverheid, het bedrijfsleven en kennisinstellingen de komende twee jaar gaan investeren in het versterken van de kennisbasis van de creatieve economie. De ambitie is om Nederland de meeste creatieve economie van Europa te maken. De creatieve economie is ook voor Zeeland van belang als element in het totale vestigings- en leefklimaat en het imago. Het draagt bij aan de werkgelegenheid en is een aanjager voor innovatie.

Voorgaande beleidsontwikkelingen betrekken we hierna bij de uitgangspunten voor het provinciale cultuurbeleid 2017-2020.

4. Uitgangspunten voor het provinciaal cultuurbeleid 2017-2020

In ons coalitieakkoord 'Krachten bundelen, perspectief voor Zeeland 2015-2019' geven wij aan dat: "cultuur een grote waarde heeft voor de samenleving. Het stimuleert mensen in hun persoonlijke ontwikkeling en spoort hen aan om deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Cultuur is ook van belang voor een goed vestigingsklimaat, voor de leefbaarheid en voor de toeristische aantrekkelijkheid van Zeeland".

Met inachtneming hiervan baseren wij deze Kadernota cultuurbeleid 2017-2020 op de vier uitgangspunten uit de door Provinciale Staten (in februari 2015) vastgestelde Startnotitie cultuur: omgevingsbewust (4.2.) - investeren in samenhang en (financiële) afstemming (4.3.) - verantwoordelijkheid, rol en aanpak (4.4.) - Zeeuwse Ankers als rode draad (4.5.).

4.1. Algemene vertrekpunten

Voorafgaand aan de nadere uitwerking van de uitgangspunten uit de Startnotitie, geven wij eerst een paar algemene vertrekpunten die wij van belang achten voor het toekomstig provinciaal cultuurbeleid. Wij stellen voor deze te onderschrijven.

1. Toekomstbestendig

Het provinciaal cultuurbeleid 2017-2020 richt zich op een toekomstbestendige culturele infrastructuur die in belangrijke mate bijdraagt aan het vestigingsklimaat, de economische bestedingen, de toeristische aantrekkingskracht en de leefbaarheid van Zeeland. Voor wat betreft dit laatste dient cultuur een bijdrage te leveren aan de Zeeuwse leefomgeving die voldoet aan de maatschappelijke behoeften wonen, werken, persoonlijke ontwikkeling en sociaal contact.

2. Samen

Verder dient het provinciale cultuurbeleid 2017-2020 samen met externe partners gerealiseerd te worden en aan te sluiten bij het cultuurbeleid van het Rijk alsmede de daarmee samenhangende (wettelijke) taken voor provincies.

3. Voor iedereen

Het provinciale cultuurbeleid 2017-2020 is bedoeld voor de Zeeuwse inwoners, de bezoekers én op hen die zich hier willen vestigen, met daarbij specifieke aandacht voor de relatie met Zeeuwse jongeren.

Het laatste punt sluit aan bij de motie van Provinciale Staten over de versterking van de stedelijke aantrekkelijkheid van Zeeland. Ons college heeft daarbij de opdracht gekregen om hierover een programma voor te bereiden, met daarin bijzondere aandacht voor jongeren. Zoals in de 'Staat van Zeeland 2013'¹ al is aangegeven trekken jongeren naar de steden buiten Zeeland vanwege opleidingen, baanperspectieven en (culturele)voorzieningen. Zeeland heeft stedelijkheid, maar weet deze door gebrek aan krachtenbundeling onvoldoende te benutten.

Uit 'Cultuur en stedelijke aantrekkelijkheid van Zeeland' door Dick van der Wouw (ZB):

Ontmoeting is een belangrijke motor voor ontwikkeling. De stad vormt met zijn vele en diverse voorzieningen een belangrijke ontmoetingsplaats voor mensen, zakelijk en privé. Mensen (jong/oud, arm/rijk) stimuleren elkaar, wisselen kennis uit en verhogen daarmee hun kennisniveau en productiviteit. Dat onderstreept het belang van het organiseren van evenementen, van een diversiteit in aanbod van cultuur, horeca, bezienswaardigheden, winkels. Kortom de stad als 'a place to be'. Culturele voorzieningen bepalen daarbij in belangrijke mate de identiteit, eigenheid en aantrekkelijkheid van de stad.

4.2. Omgevingsbewust

In ons coalitieakkoord hebben wij aangegeven dat het anders zijn van Zeeland zit in de combinatie van ligging, (eilanden)structuur, economie en cultuur en de mensen die er leven. Zeeland is niet zomaar een kustprovincie. Met 650 km kustlijn geldt dat waar je ook bent, het water vlakbij is. Door de centrale ligging in het Vlaams-Nederlands Deltagebied heeft Zeeland een enorm ontwikkelpotentieel, waar economie, natuur, cultuur, recreatie, voedselproductie en energie door kruisbestuiving van kunnen profiteren en zich verder kunnen ontwikkelen.

¹ Onderzoek door Scoop in opdracht van Provincie Zeeland

Wij zien het landschap van Zeeland niet louter als ondergrond voor alles wat daarop (letterlijk en figuurlijk) ge- en verbouwd is en nog ge- en verbouwd moet worden. Door de typisch kenmerken en het vele doorkruisende en omringende water is het Zeeuwse landschap een beeldbepalend element en daardoor onderdeel van de Zeeuwse omgeving en de beleving daarvan. Zoals in het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 is aangegeven en wij in ons coalitieakkoord nogmaals herhalen, vinden wij dat de verdere en met name duurzame ontwikkeling van Zeeland gericht moet zijn op behoud en versterking van de typisch Zeeuwse omgeving.

Aandachtspunt hierbij is de beleving van cultuur en het landschap: de Zeeuw onderscheidt de eigen regio van de rest van Zeeland, de toerist veel minder. Deze denkt niet in Zeeuwse regio's maar ziet Zeeland als één geheel.

Nout Wellink in Standplaats Zeeland:

Het is een gebied waar het goed wonen is. Dat is juist interessant voor bedrijven die met hun werknemers hierheen willen trekken. Vergeleken met andere landen is het zelfs in het dichtbevolkte westen van ons land er nog goed toeven. Zeeland heeft alle potentie in zich. Zeeland moet meer doen om zichzelf te promoten in de rest van het land. In algemene zin vindt dat de overheid de voorwaarden moet scheppen, maar dat inwoners en ondernemers daarbinnen zelf moeten zorgen voor economische groei.

Bij het uitgangspunt 'Omgevingsbewust' stellen wij drie kaders voor.

a. Niet alles - conform Startnotitie

Wij vinden dat op het gebied van cultuur niet alles in Zeeland aanwezig moet zijn. Evenmin achten wij het noodzakelijk dat iedere Zeeuwse regio een (nagenoeg) compleet cultureel voorzieningenniveau kent. Wij zijn juist voorstander van een meer op elkaar aansluitend voorzieningenniveau waarbij de aard en het karakter van de betreffende regio leidend zijn, ook in relatie tot het ons omringende gebied. Dit punt uit de Startnotitie past tevens bij onze inzet gericht op de versterking van de stedelijke aantrekkelijkheid van Zeeland.

b. Vrijwilligers

Ook in Zeeland zetten veel vrijwilligers zich met kennis en kunde actief in voor de cultuur. In de periode tot en met 2016 krijgt een aantal vrijwilligersorganisaties en platforms op het terrein van het cultureel erfgoed een jaarlijkse subsidie (variërend van € 1.000 tot € 14.500 per jaar; totaal € 59.000). Daarnaast wordt een aantal organisaties tevens ondersteund door de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland.

Wij leggen in dit verband twee opties voor:

1. Vorenstaande lijn ook in de nieuwe periode voortzetten.
2. Op andere wijze invulling geven aan relatie met vrijwilligersorganisaties.

Onze voorkeur gaat uit naar optie 2.

Wij hechten weliswaar veel waarde aan de inzet van vrijwilligers, maar vinden het geen provinciale taak de vrijwilligersorganisaties op het terrein van het cultureel erfgoed in directe zin te ondersteunen.

Wel vinden wij het onze taak om te zorgen dat de vele provinciaal werkende vrijwilligersorganisaties, in het bijzonder bij cultureel erfgoed, gerichte ondersteuning kunnen krijgen van grote(re) provinciaal werkende organisaties. Deze moet zich richten op het behoud en overdracht van de bestaande kennis zodat de kwaliteit van de inzet van de organisaties is geborgd. Voorop staat dat het aanbod passend is bij de vraag.

c. Demografie

Omgevingsbewust is ook het je rekenschap geven van de demografische ontwikkelingen zonder dat dit betekent dat deze direct en onvoorwaardelijk leidend zijn voor ons handelen. Maatschappelijke behoeften aan activiteiten en voorzieningen en de kennis daarvan zijn een essentieel gegeven om in te kunnen spelen op of aan te sluiten bij de verdere ontwikkeling van Zeeland.

In november 2015 is via Zeepeil, www.zeepeil.nl - het online panel voor en over Zeeland, gevraagd naar wat het Zeeuwse publiek vindt van het culturele aanbod (o.a. film, festival, concert, musical, toneelvoorstelling) en voorzieningen/plaatsen (museum, galerie, atelier, archief en bezienswaardigheden zoals kastelen, kerken, monumenten) in Zeeland. Daarbij is ook gevraagd naar welke activiteiten de voorkeur uitgaat en of deze worden gecombineerd met andere zaken, zoals een hapje, drankje, ander uitstapje.

Samenvattend geeft dit op basis van een respons van bijna 50% het volgende beeld:

- ruim 80% vindt het culturele aanbod en de culturele voorzieningen en plaatsen voldoende;
- ruim 20% heeft in het afgelopen jaar geen culturele activiteit, voorziening of plaats bezocht. Reden: 30% vindt het te duur, 40% heeft geen tijd, 30% heeft weinig affiniteit met cultuur, 15% vanwege gezondheid en 10% geeft redenen als onaantrekkelijk aanbod, slechte bereikbaarheid en gezondheid;
- ruim 80% van degenen die een activiteit, voorziening of plaats bezochten combineerden dit met een hapje, drankje of ander uitstapje;
- ongeveer 70% bezocht cultureel aanbod m.n. in de eigen regio;
- eveneens 70% bezocht culturele voorzieningen en plaatsen juist buiten de regio.

4.3. Investeren in samenhang en (financiële) samenwerking

Bij deze paragraaf stellen wij drie kaders voor.

a. Sterke culturele infrastructuur - conform Startnotitie

Een sterke onderscheidende en samenhangende culturele infrastructuur vraagt om een structurele (financiële) investering om zo het vestigingsklimaat in Zeeland, de toeristische aantrekkingskracht en de leefbaarheid in het algemeen, te bevorderen. Afstemming en samenwerking, zowel in menskracht als in middelen, met de Zeeuwse gemeenten, organisaties, onderwijs en het bedrijfsleven zijn hierbij absolute voorwaarden.

In dit verband zien wij gezamenlijke mogelijkheden via de nog in ontwikkeling zijnde Agenda Stad, een samenwerking van Rijk, steden en stakeholders gericht op het versterken van groei, innovatie en leefbaarheid van Nederlandse steden. Iedereen in Nederland wordt uitgedaagd om bij te dragen aan visieontwikkeling, aan bestuurlijke slagkracht en aan ontwikkeling van innovatieve praktijken die nodig zijn om groei, innovatie en leefbaarheid in Nederlandse steden te versterken.

Uit WRZ rapport 'Slimme kracht van Zeeland:

Om imago en positie effectief te versterken zal de Zeeuwse Delta een productief werkende zogenoemde 'triple helix' (overheid, onderwijs en ondernemingen) moeten ontwikkelen. In essentie begint een goede ontwikkeling van Zeeland bij een sterke samenwerking, een gezamenlijke verantwoordelijkheid en goede rolverdelingen in zo'n triple helix. Cruciaal hierbij zijn vervolgens goede randvoorwaarden voor financiering, goede netwerkverbanden en goede instituties. Samen kunnen 'we' zorgen voor een nieuwe, slimme kracht van Zeeland. De Zeeuwse identiteit en positie uitbouwen vereist een kennisklimaat dat stimuleert. Dit is iets waar Zeeland (ook) echt voor moet staan, onder meer via excellente evenementen, excellent onderwijs en een veel betere en meer tot actie stimulerende maatschappelijke kenniscirculatie, onder meer via debatten en media.

b. Stedelijke aantrekkelijkheid als motor

Het stedennetwerk Z4 (Goes, Middelburg, Terneuzen en Vlissingen) heeft een agenda voor het versterken van de stedelijke aantrekkelijkheid van Zeeland opgesteld. Deze agenda benoemt de thema's 'Stimuleren stedelijke creatieve economie', 'Werken aan aantrekkelijke (binnen)steden', 'Werken aan werk', 'Stimuleren van verbindingen' en 'Versterken Zeeuws onderwijs'. Bij ieder thema worden concrete acties aangegeven waaraan de Z4-steden als centrumstad in de regio, samen met ondernemers, kennisinstellingen en onderwijs gaan werken.

Zoals in de Startnotitie opgenomen komt dit initiatief overeen met onze inzet op de stedelijke (economische) ontwikkeling als motor voor de ontwikkeling van vitale Zeeuwse regio's. Hierbij past onder meer een inzet op het in stand houden en waar mogelijk uitbreiden van een goede onderwijs- en kennisinfrastructuur

Op basis van vorenstaande zijn er twee opties bij de inzet vanuit cultuur:

1. Alleen richten op de Z4 omdat goede culturele voorzieningen de aantrekkingskracht van Zeeland en haar steden vergroot of

2. In overleg met de Z4 en de gemeenten in de regio waarvan zij onderdeel uitmaken zorgen voor een sterke regionale en ten opzichte van elkaar complementair cultureel voorzieningenniveau. Deze optie heeft de voorkeur van ons college omdat deze past bij onze inzet de regionale cultuurconvenanten (zie verder 4.4) te continueren.

c. Ondersteuning bij verwerving middelen

In de Startnotitie staat onder meer dat 'Tegen de achtergrond van de verminderde middelen bij Provincie, gemeenten, organisaties en bedrijven er in nauwe samenwerking, zowel in menskracht als in middelen gewerkt moet worden aan het op peil houden van de culturele infrastructuur.

Wij leggen in dit verband twee opties voor:

1. De voorkeur van ons college gaat uit naar een actieve opstelling bij (het vinden van) sponsoring, fondsenwerving en crowdfunding evenals bij marktwerking in brede zin (van kennisoverdracht voor marktwerking tot ticketing) en bij digitalisering (van sociale media tot E-culture). Zo hebben wij op 2 maart 2015 een avond georganiseerd over 'cultuur en sponsoring'. Aanwezig waren bedrijven en grote(re) culturele organisaties. Doel was om meer wederzijds begrip te krijgen, maar ook om het wederzijds belang te belichten.
2. Geen verdere actie meer ondernemen zoals initiatief bij 'cultuur en sponsoring' omdat dit geen taak is van de Provincie.

Uiteraard zullen wij, waar mogelijk, een beroep doen op Europese middelen. Ten aanzien van Rijksmiddelen verwachten wij geen veranderingen in de (matchings)regelingen ten opzichte van de huidige periode. Dit betekent dat we zowel voor de restauratie van Rijksmonumenten als voor cultuureducatie uitgaan van continuering van de daarbij behorende rijksmiddelen.

Uit het interview op 27 oktober 2015 met Joop Daalmeijer, voorzitter Raad voor Cultuur tijdens werkbezoek aan Zeeland:

"Zeeuwen betalen ook belasting, maar vanuit Den Haag vloeit weinig geld terug naar Zeeland (...)". Andere provincies pakken het slimmer aan. "Kijk naar Limburg. De stedelijke regio's Heerlen en Maastricht hebben samen een verdeling gemaakt waar welke kunst komt. Vervolgens hebben ze met het Nationaal Toneel uit Den Haag geregeld dat ook in Limburg voorstellingen worden gegeven. Dat hebben ze voor elkaar gekregen en daar is het theater in Heerlen mee geholpen".

4.4. Verantwoordelijkheid, rol en aanpak

Uit Krachten bundelen, perspectief voor Zeeland, coalitieakkoord 2015-2019:

Perspectief bieden voor Zeeland en haar inwoners. Daar draait het allemaal om. Als Provinciebestuur staan en gaan we daarvoor. Hoe we dat doen? In de allereerste plaats door meer dan ooit in te zetten op krachten bundelen.

In ons coalitieakkoord geven we aan dat we onze inspanningen voor Zeeland samen willen doen met publieke en private partners in Zeeland, met onze inwoners, onze buurregio's in de Nederlands-Vlaamse Delta (Vlaanderen, Noord-Brabant en Zuid-Holland) en met Brussel en Den Haag. Dit met als doel om samen meer resultaat te bereiken en Zeeland vooruit te helpen.

Wij stellen de volgende kaders voor.

Rol – conform Startnotitie

Onze rol hierbij is wisselend: soms initiërend, faciliterend en stimulerend om culturele ontwikkelingen en samenwerking op gang te krijgen en soms meer regisserend en coördinerend als partners ons daarom verzoeken en dit past bij onze taken en verantwoordelijkheden als provinciale overheid.

Aanpak

Voor de ontwikkeling en uitvoering van ons cultuurbeleid kiezen we voor een aanpak op die terreinen waar sprake is van wederzijdse versterking. Wij willen hierbij als leidraad voor ons cultuurbeleid het uitgangspunt hanteren dat steeds sprake moet zijn van "ten minste twee beleidssectoren" (cross sectoraal) of "ten minste twee terreinen binnen de sector cultuur" of "grensoverschrijdende samenwerking". Dit betekent dat in de komende periode ons cultuurbeleid nog beter moet worden afgestemd met partijen en partners binnen en buiten de sector. Daarbij laten wij ons leiden door inhoud en niet door organisatiebelangen.

Verder zullen we bij de uitvoering van ons cultuurbeleid en de onderdelen daarvan, steeds kritisch bezien aan welke voor Zeeland relevante maatschappelijke opgave(n) een bijdrage wordt geleverd. Zowel binnen de sector cultuur als in relatie met andere sectoren moeten daarbij overlappingsen en dubbel werk worden voorkomen.

Voorbeeld: Bij toerisme is er ter voorkoming van overlap de Toeristische uitvoeringsalliantie afgesproken: Kennis en monitoring (Kenniscentrum voor Kusttoerisme) - Innovatie (Economische Impuls Zeeland) -Productontwikkeling (primair de ondernemers) en marktbewerking (informatievoorziening/marketing) (VVV Zeeland). Voor elke 'onderdeel' is er dus een centraal punt.

Bij elk onderwerp zal moeten worden bekeken wie betrokken moet worden en wie welke rol heeft. Op basis van inhoud optimaal profiteren van elkaars deskundigheden vinden wij daarom een gezamenlijke Zeeuwse opgave.

Verantwoordelijkheidsverdeling - conform Startnotitie

In de relatie met de Zeeuwse gemeenten gaan wij uit van de verantwoordelijkheidsverdeling zoals die nu wordt gehanteerd:

- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale culturele infrastructuur;
- Gemeenten en Provincie zijn samen verantwoordelijk voor de regionale culturele infrastructuur;
- De Provincie is verantwoordelijk voor het deel dat de lokale en regionale culturele infrastructuur overstijgt.

Regionale cultuurconvenanten

Tot nu toe zijn er per regio met de betreffende gemeenten convenanten afgesloten waarin afspraken zijn opgenomen over de inzet van middelen op activiteiten van regionale betekenis op het gebied van amateurkunst, cultuureducatie en bibliotheekwerk en over de restauratie van rijksmonumenten.

In het kader van de samenwerking met de gemeenten hechten wij aan het voortzetten van de convenanten, waarbij het accent van de samenwerking zich meer moet richten op een complementair cultureel voorzieningenniveau op Zeeuwse schaal.

4.5. Zeeuwse Ankers als rode draad

De mate waarin inwoners hun eigen geschiedenis en identiteit ervaren, bepaalt voor een groot deel hun binding met onze provincie. Wanneer inwoners zich meer betrokken voelen bij hun woongebied, zullen zij zich er meer voor inzetten en zich meer verantwoordelijk voelen.

Sinds het begin van de cultuurnotaperiode 2013-2016 wordt de inhoudelijke samenhang bij cultureel erfgoed bevorderd door te werken aan Zeeuwse Ankers, de culturele biografie van Zeeland. Hierin wordt de informatie uit verleden en heden van een plek, een persoon, een voorwerp, een gebouw of een document in samenhang gebracht: 'verhalen die verbinden'.

Zeeuwse Ankers biedt aanknopingspunten, ingegeven vanuit het materieel en immaterieel erfgoed en het Zeeuwse landschap, bedoeld om Zeeland te ontdekken, te beleven en te ontwikkelen.

In de komende periode zullen we Zeeuwse Ankers voortzetten en uitbreiden naar de andere beleidsterreinen van cultuur in samenwerking en in samenhang met andere beleidsterreinen, zoals ruimte, natuur en landschap, samenleving en toerisme.

5. Toekomstig cultuurbeleid

Op basis van de in hoofdstuk 4 beschreven uitgangspunten wordt in dit hoofdstuk eerst de bijdrage van cultuur aan een aantal algemene maatschappelijke opgaven beschreven en daarna ingezoomd op de deelterreinen van cultuur.

5.1. Cultuur en maatschappelijke opgaven

Ons cultuurbeleid draagt bij aan de verdere ontwikkeling van Zeeland waarbij de mens centraal staat in zijn behoeften aan wonen, werken, persoonlijke ontwikkeling en sociaal contact.

Cultuur zal daarom zoveel mogelijk bijdragen aan de steeds wisselende maatschappelijke opgaven in onze provincie. Hieronder twee maatschappelijke opgaven waaraan het provinciale cultuurbeleid 2017-2020 in ieder geval een specifieke bijdrage zal leveren.

Stedelijke aantrekkelijkheid

In hoofdstuk 4 werd al even gesproken over de stedelijke aantrekkelijkheid van Zeeland, de Agenda Stad en de agenda van het Zeeuwse stedennetwerk Z4. Stedelijke aantrekkelijkheid is een breed begrip en heeft vele raakvlakken met verschillende terreinen. Het gaat over economie, onderwijs, innovatie, leefbaarheid, toerisme en cultuur.

In dit verband zien wij met Campus Zeeland een kans om een impuls te geven aan kennis, onderzoek en onderwijs als dragers voor innovatie en vooruitgang. Kenniswerf/DOK 41 speelt een belangrijke rol bij het versterken van die innovatiekracht van Zeeland. Door bundeling van krachten vanuit het innovatieve veld zoals kennisinstellingen en innovatieve (culturele) bedrijven wordt ingezet op hoogwaardige werkgelegenheid voor heel Zeeland.

Vanuit cultuur bezien vinden wij het daarbij belangrijk om aandacht te besteden aan erfgoed, herbestemming, pauzelandenschappen en creatieve economie om zo de stad aantrekkelijk te maken en (jonge) mensen te behouden in Zeeland.

Zo kan bijvoorbeeld door de inzet van creatieve economie een vorm van herbestemming gevonden worden. Specifiek aan de creatieve economie is het zich organiseren in een netwerkstructuur. Het netwerken vindt plaats op ontmoetingsplekken als gezamenlijke bedrijfsunits, tijdens bijeenkomsten, maar ook in de vrije tijd in een café of restaurant.

De Provincie wil dit netwerk stimuleren en de samenwerking tussen alle (stedelijke) Zeeuwse overheden, (culturele) organisaties, bedrijfsleven en Zeeuws onderwijs versterken. Zo kunnen de juiste partijen worden ingezet bij de verschillende maatschappelijke opgaven.

Vitale regio

Een vitale provincie Zeeland wordt gekenmerkt door een zodanig woon-, werk- en leefomgeving dat de inwoners op een vitale wijze kunnen opgroeien en leven. Hierdoor wordt Zeeland tevens extra aantrekkelijk voor (potentiële) bezoekers. Een vitale regio gaat niet alleen over gezondheid/vitaliteit van burgers maar ook over leefbaarheid, preventie en zorg, recreatie en toerisme, infrastructuur, natuur, sport en cultuur.

Wij willen de vele vormgevers, architecten, kunstenaars e.d. vragen om vanuit hun creativiteit en visie een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van Zeeland als een vitale regio.

5.2. Deelterreinen cultuur

Zeeuwse Ankers

De realisatie van Zeeuwse Ankers, de culturele biografie van Zeeland vindt plaats in een samenwerkingsverband van organisaties in Zeeland op het gebied van erfgoed, cultuur, natuur en landschap en toerisme. Hierbij worden provinciale musea betrokken, evenals monumentenorganisaties, archieven, organisaties voor immaterieel erfgoed, bibliotheken, onderwijs, historische verenigingen, archeologische diensten en 'het publiek'.

Zo zijn er al koppelingen gemaakt tussen erfgoed en landschap, tussen kunst en cultuurhistorie en zal Zeeuwse Ankers worden ingezet voor een historische verankering van Franklin D. Roosevelt, de Vier Vrijheden en Zeeland.

Zeeuwse Ankers heeft een eigen digitaal platform www.zeeuwseankers.nl. Dit is de verzamelplaats van verhalen over kenmerkende Zeeuwse landschapselementen, personen, documenten, gebouwen en gebeurtenissen e.d. Daarnaast zijn er routes, collecties en activiteiten in de website opgenomen. Dit platform zal ook in de komende periode verder worden uitgebouwd en ingevuld.

Cultureel erfgoed

Een belangrijk deel van de Zeeuwse identiteit ligt verankerd in het Zeeuws erfgoed. Wij willen dit erfgoed behouden, benutten, ontsluiten, beleefbaar en toegankelijk maken.

De provincie is rijk aan ruimtelijk erfgoed, zoals boerderijen, kerken, molens, vestingwerken, landschappen, bodemvondsten en aardkunde.

Wij willen dit erfgoed een plaats geven in de verdere ontwikkeling van Zeeland. Daarom hebben wij dit erfgoed opgenomen in de Cultuurhistorische Hoofdstructuur zodat bij ruimtelijke ontwikkelingen erfgoed een bouwsteen kan vormen dat wordt ingezet om de identiteit van een gebied te behouden en te versterken.

Naast het ruimtelijk erfgoed heeft Zeeland een rijke collectie van roerend erfgoed. Het zijn vooral musea die deze collecties bewaren, onderzoeken en toegankelijk maken.

Archeologie

De archeologische monumentenzorg is voor het grootste deel gedecentraliseerd naar de gemeenten. De Provincie heeft nog wettelijke taken ten aanzien van de depotvoorziening voor archeologische vondsten, het aannemen van vondstmeldingen en de mogelijkheid bovenlokale accenten te leggen.

De SCEZ beheert namens de Provincie het archeologisch depot, adviseert ons over archeologische onderzoeken en voert zelf noodonderzoek uit. Wij willen hiermee doorgaan, maar moeten ons aanpassen aan de eisen die de Erfgoedwet stelt, waaronder volledig digitaal werken en het hebben van certificaten voor de diverse werkzaamheden.

In de loop van 2016 wordt de evaluatie van de Provinciale Onderzoeksagenda Archeologie (POAZ) afgerond. Via de huidige POAZ wordt thans invulling gegeven aan het subsidieprogramma voor archeologische kennisverwerving.

Het toetsingskader voor archeologisch onderzoek wordt licht gewijzigd, als gevolg van het schrappen van taken bij de rijksoverheid waardoor bronmateriaal voor toetsing verouderd is. Dit houdt in dat getoetst gaat worden aan andere, betrouwbaardere, bronnen. In de cultuurnota zullen we expliciet opnemen wanneer archeologisch onderzoek noodzakelijk is en wat de kwaliteitseisen daarbij zijn.

Bij de structurele aanpak van de verzakkingen in de provinciale Bernhardweg-Oost bij 's-Gravenpolder wordt de bodem onder de weg tot 2 meter diep ontgraven en opgevuld met zand. Hierbij wordt ook de top van het veenpakket weggegraven, waar een hoge verwachting op archeologische vondsten uit de IJzertijd en de Romeinse Tijd op zit. Omdat de grenzen van de vrijstelling voor archeologisch onderzoek overschreden worden, dient deze locatie vooraf archeologisch onderzocht te worden, voordat de aannemer aan de slag kan met de wegverbetering.

Gebouwd erfgoed

Bij rijksmonumenten hebben we een wettelijke taak die bestaat uit de ondersteuning van gemeenten en de advisering over aanpassingen aan rijksmonumenten buiten de bebouwde kom.

Daarnaast hebben wij sinds 2012 de verantwoordelijkheid over de inzet van rijksmiddelen voor restauratie van rijksmonumenten.

Behoud van erfgoed, in het bijzonder monumenten, verbetert het aanzien en de aantrekkingskracht van steden, draagt bij aan het vestigingsklimaat en in gebieden met erfgoed stijgt de vraag naar woningen waardoor de woningprijs stijgt.

Bij behoud van gebouwd erfgoed richten wij ons de meest kwetsbare categorieën religieus erfgoed, agrarisch erfgoed en industrieel erfgoed. Binnen deze categorieën willen wij de beeldbepalende (rijks)monumenten selecteren zodat wij ons daar in ons beleid op kunnen richten. In het kader van de brede herbestemmingsopgave willen wij bevorderen dat hiervoor een goede bestemming wordt gevonden, in nauwe samenhang met andere beleidssectoren zoals toerisme, economie, ruimte, duurzaamheid en wonen.

Wij willen niet meer alleen naar het monumentale object sec kijken maar ook naar de omgeving waarin het object staat en naar de waarde in het kader van Zeeuwse Ankers.

Voor monumenten zijn restauratiekennis en -vaardigheden onontbeerlijk voor het uitvoeren van kwalitatief goede restauraties en daarmee voor het behoud van onze monumenten. Wij willen de benodigde kennis en vakmanschap zodanig borgen dat deze worden overgedragen aan nieuwe generaties.

Mobiel erfgoed

Wij willen het maritiem en het railinfrastructureel erfgoed blijven ondersteunen, waarbij het bijzondere museale, historische en toeristische belang hiervan voorop staat.

Wij willen de instandhouding en ontwikkeling van het varend erfgoed blijven stimuleren omdat dit onlosmakelijk is verbonden met Zeeland. Voor het behoud van onze unieke schepen moeten, net als bij het gebouwd erfgoed, keuzes worden gemaakt.

Wij willen waar mogelijk stimuleren dat er meer samenwerking tussen organisaties op het gebied van mobiel erfgoed plaats gaat vinden.

Musea

De Zeeuwse musea vormen een belangrijk onderdeel van de culturele infrastructuur van Zeeland.

Musea spelen een rol bij citymarketing en dragen bij aan de toeristische aantrekkelijkheid van Zeeland mede vanwege het feit dat het veelal gaat om elk weer voorzieningen. Daarnaast dragen musea bij aan de leefbaarheid van Zeeland doordat vele vrijwilligers zich hiervoor inzetten en door koppelingen te maken met andere sectoren zoals design, zorg, onderwijs en (water)veiligheid.

Wij blijven inzetten op een samenhangend provinciaal bestel van musea die de collecties bewaren, onderzoeken en toegankelijk maken. Door het 'nu' in relatie te brengen met het verleden, komt de geschiedenis tot leven en kan je locaties, voorwerpen en gebruiken beter plaatsen in het heden. Hiermee dragen de musea bij aan Zeeuwse Ankers. We zetten in op meer samenwerking tussen en met de andere op provinciaal niveau werkzame themamusea zonder dat dit leidt tot verlies aan eigenheid. Het Zeeuws Museum kan hierbij een voortrekkersrol vervullen.

Kunsten

Tot de kunsten behoren zowel amateurkunsten als de professionele kunsten. De kunsten worden onderverdeeld in podiumkunsten en beeldende kunsten. Binnen de creatieve economie gaat het met name om de professionele kunsten (zie onderverdeling op pagina 8).

De Provincie is verantwoordelijk voor het deel dat de lokale en regionale culturele infrastructuur overstijgt.

Dit betekent voor de professionele podiumkunsten dat wij uitgaan van ondersteuning van activiteiten waarbij sprake is van ten minste provinciale uitstraling en bereik. Deze zijn zodanig dat de activiteit ook meerwaarde heeft voor het vestigingsklimaat, de vrijetijdseconomie en voor promotie.

Voor de professionele beeldende kunsten ligt het iets anders. Daar richt de provinciale inzet zich al langer op ondersteuning, ontwikkeling en advies in plaats van activiteiten. Dat willen wij voortzetten, maar hierbij zullen nog meer de verbinding met andere beleidsvelden en maatschappelijke opgaven een rol spelen.

De eerste verantwoordelijkheid voor de amateurkunsten ligt bij de gemeenten. Onze verantwoordelijkheid is hierop aanvullend door samen met de gemeenten, via de regionale cultuurarrangementen, die activiteiten te ondersteunen waarbij sprake is van ten minste een regionale uitstraling.

Onze inzet op provinciaal niveau beperkt zich tot enkele culturele (talent) ontwikkelingstrajecten voor de Zeeuwse jongeren. Dit sluit aan bij landelijke ontwikkelingen voor cultuurparticipatie en cultuureducatie en de opgave van Provinciale Staten extra aandacht te besteden aan jongeren.

Bij de keuzes die wij maken, houden wij rekening met het feit dat de artistieke (inhoudelijke) kwaliteit de intrinsieke waarde is in het aanbod. Zonder deze zijn de instrumentele doelen die wij nastreven niet haalbaar.

De relatie tussen Zeeuwse Ankers en de kunsten centreren zich rondom het begrip identiteit. Cultureel erfgoed, landschap, kunsten, ze bieden allen inspiratie voor de beelden en verhalen van Zeeland en voeden daarmee onze identiteit. Voor de kunsten betekent dit dat onze ondersteuning hiervan zich toespitst op culturele producties en festivals die zich onderscheiden op gebied van Zeeuwse beleving: Zeeland als decor en inspiratiebron.

Dit sluit aan bij de ambities om de provincie sterker te profileren en we vinden het belangrijk dat de kunsten hier een bijdrage aan leveren. Evenementen die optimaal gebruik maken van zee en land als decor en als inspiratiebron voor hun programmering (zoals een aantal grote festivals) willen we verder uitbouwen (tekst uit Kadernota Economische Agenda 2.0). Hetzelfde geldt voor filmproductie waarbij Zeeland met haar mooie locaties wordt gebruikt en daarmee ook bijdraagt aan de promotie van Zeeland voor een groot (internationaal) publiek.

Het stimuleren van het onderscheidend vermogen en kwaliteit in de sector vrijetijdseconomie staat hoog op de economische agenda en een samenwerking met de kunstensector levert voor beide sectoren meerwaarde op. In ieder geval willen wij inzetten op de ontwikkeling van de filmproductie.

De ambitie om ons meer te richten op producties en festivals die zich onderscheiden op gebied van Zeeuwse beleving, heeft als gevolg dat we ons nog verder terugtrekken op gebied van ondersteuning van reguliere podiumprogrammering. Hiermee hopen we ook de overprogrammering binnen deelgebieden van de kunsten tegen te gaan. Dit laatste zal met name gevolgen hebben voor het seizoenaanbod serieuze muziek, maar ook voor de organisaties serieuze muziek kunnen deze voornemens gevolgen hebben. Wij gaan onderzoeken hoe wij deze transitie het beste kunnen ondersteunen.

In het algemeen is er slechts een handvol kunstenuitvoeringsorganisaties met beroepskrachten waardoor de professionele kunstensector kwetsbaar is. Versterking van een kwetsbare sector is óók aan de sector zelf om aan te pakken. De kunstensector als onderdeel van de creatieve economie biedt naar onze mening groeikansen en maakt nieuwe verdienmodellen mogelijk, maar alleen als er samengewerkt wordt. Wij faciliteren die samenwerkingen waar mogelijk, maar volgen het veld hierin en niet andersom. De kunstensector kan met haar innovatieve kracht een wezenlijke bijdrage leveren aan (maatschappelijke) opgaven. Eerder in deze nota zijn in dit verband stedelijke aantrekkelijkheid en vitale regio al genoemd.

Cultuureducatie

Wij willen het cultuureducatiebeleid uit de vorige periode voortzetten. De inzet op verdere structurering van de samenwerking en het stimuleren van een doorgaande leerlijn heeft aantoonbaar rendement opgeleverd, zowel bij de culturele instellingen als bij het onderwijs in Zeeland. Het past tevens bij onze ambitie om de culturele basisinfrastructuur te verduurzamen. Bovendien sluit dit beleid aan bij het geïntegreerd beleid voor jongerenparticipatie dat wij voorstaan.

Wij willen blijven inzetten op het vergroten van de samenwerking tussen scholen in het primair onderwijs en culturele instellingen en de verankering van die samenwerking in netwerken. Ons cultuureducatief beleid gericht op binnenschoolse en buitenschoolse activiteiten voor het voortgezet, middelbaar en hoger onderwijs willen we eveneens voortzetten. Dit mede vanuit het oogpunt van amateurkunst en talentontwikkeling (relatie met jongerenparticipatie).

Bij onze verdere inzet richting jongeren zien wij onder andere mogelijkheden via het Europese programma 'Europa decentraal - Cultuur, onderwijs en jeugd'. Met name via het deelprogramma 'Creative Europe (2014-2020)' kunnen decentrale overheden samen met culturele instellingen in de gemeente/regio en andere (internationale) partners Europese culturele projecten ondersteunen.

Bibliotheekwerk

De bibliotheekfunctie wordt vanaf 1 oktober 2015 uitgevoerd binnen ZB I Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, kortweg ZB. Dit betreft één van de hoofdfuncties van de ZB naast Onderzoek, Cultuureducatie en (talent) ontwikkelingstrajecten voor de Zeeuwse jongeren. De provinciale wettelijke taak op dit beleidsonderdeel bestaat uit het zodanig ondersteunen van de openbare bibliotheekfunctie dat alle basisbibliotheken beschikken over alle informatie binnen het Zeeuwse bibliotheeknetwerk. Over deze zogenaamde netwerktaak is afstemming met gemeenten noodzakelijk. Zij zijn verantwoordelijk voor de openbare bibliotheekfunctie. Onze betrokkenheid bij de beschikbaarheid van digitale informatie zullen wij in de komende periode afbouwen omdat de verantwoordelijkheid hiervoor bij het Rijk ligt. Deze verantwoordelijkheid betreft de landelijke infrastructuur en E-content. De regionale aspecten blijven de verantwoordelijkheid van de lokale bibliotheken.

De volgende netwerktaak betreft met name die in het fysieke domein:

- Collectiebeleid: provinciale afstemming van de collectie op basis van enerzijds de behoefte van de inwoners en onderwijs en anderzijds de beschikbare collecties in andere regio's en provincies;
- Interbibliothecair leenverkeer: organiseren van interbibliothecair leenverkeer en vervoer van de fysieke collectie, zorgdragen voor landelijke afstemming;

- Zorg voor netwerken en allianties: instandhouding en versterken van het netwerk van bibliotheken onderling en van de relatie met andere (maatschappelijke) organisaties (zoals archieven) zodat efficiency en kwaliteit wordt vergroot;
- Innovaties voor lokale bibliotheken in overeenstemming met de Koninklijke Bibliotheek: expertise bundelen en gezamenlijk proefprojecten organiseren. Voorwaarde is dat innovaties overdraagbaar zijn en landelijk gedeeld en afgestemd worden met andere provincies.

Onderdeel van het hiervoor genoemde collectiebeleid is de Wetenschappelijke Steunfunctie (WSF). Dit betreft beheer en onderhoud van een achtergrondcollectie van materialen op HBO en wetenschappelijk niveau. Vanaf 2015 wordt in Zeeland de WSF functie vervuld binnen de ZB via de functie Kennis en informatie. Deze is tevens dienstbaar aan onder andere de HZ University of Applied Sciences en de University College Roosevelt. Binnen de functie Provinciale Service Organisatie (PSO) vervulde de Zeeuwse Bibliotheek in onze opdracht tot nu toe de overige hiervoor genoemde netwerktaken. De nieuwe ZB moet er voor zorgen dat deze taken in een breder en (nog) meer samenhangend verband vanaf 2016 worden uitgevoerd.

Media

Regionale nieuwsvoorziening

Alhoewel de provinciale verantwoordelijkheid voor de regionale omroep per 2014 is teruggegaan naar het Rijk betekent dit niet dat er geen oog is voor een goede regionale nieuwsvoorziening in Zeeland. Deze is niet alleen belangrijk voor de Provincie als 'waakhond' van de democratie en het openbaar bestuur. Ook de burgers van Zeeland zijn gediend met een goede en vooral pluriforme nieuwsvoorziening. Niet alleen om kennis te nemen van hetgeen in hun omgeving speelt, maar ook om daar op interactieve wijze aan deel te nemen. Verschraving van het aanbod en/of het wegvallen van één van de huidige media betekent dat kwaliteit en pluriformiteit van het brengen van nieuws, het bieden van een platform voor kritiek en discussie en de waakhondfunctie in gevaar komen.

In de afgelopen periode hebben wij ons ingespannen om meer samenwerking te bewerkstelligen tussen Omroep Zeeland, PZC, CTV Zeeland en andere organisaties zoals de ZB, Zeeuws Archief, SCEZ, HZ University of Applied Sciences en University College Roosevelt. Een dergelijke samenwerking kan ervoor zorgen dat er een breed opgezet platform voor de nieuwsvoorziening in Zeeland ontstaat. Een platform dat niet alleen aandacht besteedt aan de actualiteit, maar ook zorgdraagt voor verdieping en optimale publieksinbreng en publieksparticipatie via de nieuwe media. De door ons gewenste samenwerking tussen in ieder geval Omroep Zeeland en de PZC is tot nu toe niet gelukt gelet op de onafhankelijke koers die de PZC onder de nieuwe eigenaar, de Persgroep, wil varen.

Wij leggen in dit verband twee opties voor:

1. Omdat wij geen verantwoordelijkheid meer hebben voor de regionale omroep en de beoogde samenwerking tussen Omroep Zeeland en de PZC vooralsnog niet lukt stoppen wij met onze inspanningen voor de regionale nieuwsvoorziening in Zeeland.
2. Wij, en dit betreft de voorkeur van ons college, zetten onze inspanningen in de komende periode voort om te komen tot een breed Zeeuws mediaplatform.

Documentaire- en Publicatiefonds

Vanaf 1 januari 2013 is in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland het Documentairefonds Zeeland ingesteld. Hierin participeren ook Omroep Zeeland en Film by the Sea als platform voor eerste vertoning. Eerder was al in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland het Publicatiefonds Zeeland ingesteld. Wij willen beide fondsen voortzetten omdat beide fondsen de zichtbaarheid van Zeeland vergroten. Het Documentairefonds draagt bovendien bij de talentontwikkeling van jonge Zeeuwse cineasten.

6. Financiën/instrumentarium

Wij willen de volgende instrumenten inzetten om invulling te geven aan het cultuurbeleid in de periode 2017-2020:

- Een aantal ondersteunende organisaties (meerjarig) subsidiëren;
- Een aantal activiteiten met (meerjarige) subsidie ondersteunen;
- Regionale cultuurarrangementen;
- Middelen van partners (Rijk, Europa, fondsen etc.);
- Ondersteunende organisaties inzetten;
- Effecten van het cultuurbeleid monitoren en evalueren.

De definitieve inzet is afhankelijk van de uiteindelijk voor het cultuurbeleid beschikbare middelen als resultaat van de Zero-Based-Budgetting in relatie tot de inhoudelijke kaders van deze Kadernota.

Binnen die middelen willen wij ruimte zoeken voor het (stimuleren) van nieuwe initiatieven zonder dat dit op termijn automatisch leidt tot een structurele bijdrage.

Ter informatie onderstaande tabel waaruit blijkt dat in de afgelopen (ook) vanuit cultuur een substantiële bijdrage is geleverd aan de bezuinigingen. Om de vergelijking zuiver te houden zijn de bedragen in 2016 exclusief de index sinds 2013.

	2012	2016
Organisaties (ZB, Zeeuws Museum en SCEZ)	13.873.350	10.760.925
Cultureel erfgoed, Kunsten, Cultuur-educatie, Media, Regioarrangementen, Cultuur algemeen	4.336.636	3.662.233
Rijksbijdrage subsidiëring rijksmonumenten	1.327.000	1.327.000
Totaal	19.536.986	15.750.158
Verschil t.o.v. 2012		-3.786.828
Percentage t.o.v. 2012		-19,4%